

KESKIPISTE-LEADER RY
Saap. 30. 04. 2009
Dnro. _____
Käsitt. _____

HANKERAPORTTI KOSTEIKKOVIRKKU

Hankkeen hallinnoijana toimi:

Sydänmaankylän Kyläseura ry, 1453727-1

Hanke sai Keskipiste-Leaderiin kirjautumisessa 26.5.2008 tunnusnumeron: Dnro 2483/35/3570-2008, TE-keskuksen päätösnumeron 2722 . Hankenumero 3241.

Alkuperäinen, rahoitushakemuksessa ollut hakijan esittämä aika oli 16.5.2008 – 31.10.2008. Lopullisen rahoituspäätöksen viipyessä hallinnoija haki hankkeelle jatkoaikaa vuoden lisää, eli 31.10.2009 saakka. Hallinnoija toteutti hankkeen kuitenkin alkuperäisen aikataulun mukaisesti eli 31.10.2008 mennessä.

Yhteenveto hankkeesta

Hankkeen avulla rakennettiin ; 1) olevalle sorsakosteikolle kota, ulkokuusi ja kulkusillat, 2) uudistettiin eräpolku ja sen rakenteet sekä kunnostettiin ja uudelleensijoitettiin riistapisteet, 3) tehtiin opastustaulu päätien varteen, opastustaulu paikoitusalueelle sekä paikoitusalueen kunnostus.

Kohderyhmä: toimenpide palvelee paikkakunnan asukkaita sekä matkailuelinkeinonharjoittajia.

Tavoitteet: kosteikko on saavuttanut sorsastuksessa hyvän maineen. Nyt tehdyllä toimenpiteellä kehitettiin kosteikon painoarvoa ja asiakaskypalvelua edelleen. Sen vaikutusta läpivuotisena riistan oppimispaikkana kehitettiin.

Hankeraportti

Hankkeen tavoitteet:

Toimenpiteellä oli kolme erilaista tavoitetta.

- alueen ”keskuspaikan” rakenteiden (kota, silta, ulkokuusi) lisärakentamisella parannettiin metsästyksen oheispalveluja sekä paikan yleistä ilmettä.
- lähes kolmen kilometrin mittaisen eräpolun uudistaminen ja laajentaminen paransi informaatiota ja liikkumista.
- uutena ja merkittävänä asiana oli alueen saavutettavuuden ja opastuksen parantaminen. Se sisältää tieopastuksen kauempaa, hyvän parkkipaikan sekä siihen yhteyteen sijoitetun näyttävän alueopastustaulun.

Toteutus:

- Toimenpiteet

Tehdyt toimenpiteet toteuttivat hankesuunnitelmaa. Niiden kulku oli seuraavaa: käyttäjien ideoiden pohjalta tehtiin asema- ja luonnospiirustukset reiteistä ja rakenteista. Työ ostettiin Sydänmaan Kyläosuuskunnalta, tekijänä Sanna Nivala ja suoraan hallinnoijan palkkaamana aputyöntekijänä Veli Seppälä. Koska mukana ei ollut mitään kiinteitä rakennuksia, rakennelmiin ei tarvittu varsinaisia lupapiirustuksia. (vrt liitteissä 1 ja 2 olevat kotarakennuksen piirros- ja toteutunut kuva)

Maanomistajien Jorma ja Irma Seppälän kanssa käyttöä koskeva sopimus saatettiin vastaamaan uutta tilannetta ja tehtiin kirjallisena.

Suunnitelman mukaan kodan, wc:n ja niihin liittyvien siltojen rakentaminen annettiin työurakkana. Toimivaksi osoittautui ainoastaan Miiluranta-Sydänmaankylän metsästysseuran antama työurakkatarjous. Maanviljelijä ja kirvesmies Timo Luttinen totesi, ettei kesän viljelytöiden lomassa kiireiden vuoksi pysty tarjoamaan. Sydänmaan Kyläosuuskunta tarjosi tuntihintaa 32 € /tunnilta ja arvio siitä, että tarvitaan vähintään 100 tuntia. Paikallisesti tiedusteltiin erilaisia mahdollisuuksia puutavaran hankkimisesta. Ratkaisuna päädyttiin siihen, että asian hoitaa Sydänmaan Kyläosuuskunta myymällä haapapöllejä, joista voi sahata tuppilautaa seinä- ja kattopintoihin ja toiseksi siltoihin tarvittavat parrut niskoiksi sekä kansipuut. Sahaus toteutettiin lähitalon sahalla ja siinä käytettiin talkootyövoimaa apuna. Paikoitusalue runsaan sadan metrin kehä kunnostettiin. Raakahiekalla vahvistettiin runkoa ja päälle hienorakenteisempaa sepeliä. Paikalle sopii väljästi linja-auto ja yli 30 henkilöautoa. Suurten opastustaulujen (150 x 300 cm) graafinen painotyö hankittiin HL-designilta Haapavedeltä (Sydänmaan Kyläosuuskunta) katso liite no xx.

Riistapisteiden opastaulut jouduttiin kaikinensa purkamaan ja sijoittamaan uudelleen. Kokonaan väärällä alueella olleet taulut tuotiin uuden polku-uran tuntumaan. Ne pystytettiin uuteen järjestykseen samalla kun tie-, metsäojien- sekä muiden kosteikon ylittävät siltarummut rakennettiin. Nämä työt tehtiin kaikinensa talkoilla.

Raskaamman puutavaran siirtelytyö ostettiin paikalliselta maanviljelijältä. Maastossa tarvittavaan materiaalin siirtelyyn tarvittava metsätyökone, mönkijä vuokrattiin paikalliselta metsätalalliselta. Harkot, naulat, ruuvit yms. rautakauppahankinnat kohdistuivat paikalliseen rautakauppaan.

Hankesuunnitelman lisäksi talkootyönä rakennettiin pieni puuliiteri sekä aseteline.

aikataulu

Hankkeen toteutus aloitettiin heti sen tultua kirjatuksi Keskipiste-Leaderissa eli 26.5.2008.

Kosteikko-osan osalta valmius saavutettiin sorsastuskauden avaukseen mennessä.

Eräpolkuun liittyvien kulkuväylien rakentamista jatkettiin syys- ja lokakuussa, mikä osaltaan johtui siitä, että kostean kesän olosuhteet siirsi töitä syksymmäksi. Kaikki aiotut työt olivat valmiina lokakuun loppuun mennessä. Marraskuun 9. päivänä eräpolun ja kosteikon esittely toteutettiin kyläläisille. Mukana sadesäästä huolimatta oli n. 20 henkilöä, mukana mm. kunnanjohtaja Riitta Hokkanen. (liite 1).

- resurssit

Toteutuksen tarvitsemat voimavarat koostuivat sekä rahasta, että talkootyöstä. Erittäin keskeinen vaikutus lopputulokseen on ollut sillä, että alueesta ja sen käytöstä oli olemassa jo lähes 10 vuoden kokemus. Toiminnassa mukana olleiden henkilöiden näkemykset ja tahtotila näkyivät hyvänä lopputuloksena.

Alueen käytöstä ko. tarkoitukseen oli maanomistajan kanssa jo aikaisempi sopimus. Nyt se uudistettiin ja saatettiin samalla kirjalliseen muotoon. (liite 2)

- toteutuksen organisaatio

Hankesuunnitelman mukaisesti hankkeella ei ollut varsinaista ohjausryhmää. Toteutusta ohjasi työryhmä, johon kuului maanomistaja (Jorma Seppälä, metsästysseuran edustaja Vesa Kiiskilä sekä hankekokonaisuutta koossa pitävänä kyläseuran edustaja (Esko Vähätiitto). Ryhmä kokoontui tarpeen mukaan etenemisen eri vaiheissa; perussuunnitelma, työsuunnitelmat, rakentamisen eteneminen, aikaansaannosten arviointi jne.

- kustannukset ja rahoitus

Hanke toteutettiin kustannus- ja rahoitussuunnitelman mukaisesti. Alkuperäisestä hakemuksesta poiketen omarahoituksen osuus leader-hallituksen päätöksessä muuttui suuremmaksi. Seuraavassa taulukko kustannuksista, jossa vertaillaan toteutumista hankesuunnitelmassa tehtyyn rakennuskustannusten ryhmittelyyn.

kustannusryhmä	budjetti	toteutunut
rakennustyön ostot	5700	
puutavaraostot	1500	
materiaaliostot	1300	
muut ostopalvelut	2000	
Rahana maksetut yhteensä	10500	
talkootyö	1500	
kustannukset yhteensä	12000	

Investoinnin kokonaiskustannusten jakaminen edellä mainittuun ryhmään on ollut hallinnoijan omaa työskentelyä ohjaava. Toteutumat on poimittu kokonaiskustannuksista alkuperäistä ajattelua noudattaen.

Rahoitus

Seuraavassa rahoitusta kuvaavassa taulukossa erät on jaettu kolmeen eri sarakkeeseen, joissa näkyy hakijan hakemuksessa olleet summat ja rahoituspäätöksessä olleet summat toisistaan poikkeavina.

rahoituslähde	hakijan alkuper. budejtti	%	rahoituspäätös		toteutus
EU ja valtio	7200	60	5760	48	5760
kunta	1800	15	1440	12	1440
julkinen yht.	9000	75	7200	60	7200
oma rahana	1500	12,5	3300	27,50	3300
rahallinen yht.	10500		10500	87,5	10500
talkootyö	1500	12,5	1500	12,50	1500
kaikki yhteensä	12000	100	12000	100	12000

Keskeisimmät hyödynsaajat ovat maksaneet pääosan hankkeen tarvitsemasta omasta rahoituksesta. He hyväksyivät myös lopullisen rahoituspäätöksen edellyttämät alkuperäistä korkeammat maksusuudet.

Hankkeen tilinpidon ja maksuliikenteen on hoitanut Sydänmaan kyläseuran ko. asioita hoitava tilitoimisto Tilipalvelu Elina Vähätiitto

- raportointi ja seuranta

Kyläseuran erilaisissa oman toiminnan palaverissa ja erityisesti kylälehti Sydänkäypyydessä (liitteet 3-5) kerrottiin hankkeen etenemisestä.

- toteutusolehdukset ja riskit

Aiotusta uusrakentamis- ja muutostyöstä oli selkeä ennakointi. Myös maksettavaksi muodostuvat kustannukset oli hyvin ennakolta pohjattuja. Em. johtuen hankkeeseen ei katsottu ennakolta eikä toteutunut merkittäviä muutos- tai muita uhkatekijöitä. Sateinen kesä aiheutti aikataululle jonkin verran työvaiheen muutoksia sekä sen, että suoalueelle sijoittuvat määrimmät eräpolkuosiot joudutaan tulevaisuudessa rakentamaan vielä vahvimmin, eli niihin heikkokulkuisia varten tarvitaan varsinaiset pitkospuut, n. 200 m.

Yhteistyökumppanit

Toteutettiin yhteistyössä ja kohderyhmäajattelussa alkuperäisen hankesuunnitelman mukaisesti. Hankesuunnitelmasta rahoittajan riisuma käsiopasteen puute vaikeuttaa sekä satunnaisen kävijän, että koululaisryhmien saamaa palvelua. Opasvihkonen toteutetaan (ilmeisesti) pikaisesti kaupallisten sponsorioijien tuella.

Tulokset ja vaikutukset

Hallinnoijan ja mukana olleiden yhteistyökumppaneiden käsityksen mukaan toteutusta voidaan pitää kaikin puolin onnistuneena. Elokuussa sorsajahdin avauksessa olleet metsästyksen asiantuntijat pitivät kosteikkorakenteita toimivina, jopa tyylikkäänä. Niistä on kuvia liitteissä 3 – 5.

Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Hankesuunnitelman perusteluissa mainittu useampien kosteikkojen lähialueelle aikaansaamistavoite tulee aikanaan pohdittavaksi. Nyt tehty kosteikon palveluvarustuksen parantaminen yhdistettynä aikaisempaan kosteikkoon, sorsien ruokkimiseen sekä metsästyspalvelujen tarjoamiseen antavat paremman pontteen laajentumissuunnitelmille. Tässä yhteydessä on syytä todeta, että jos olisi olemassa nyt syntyneen kaltaisia kosteikkoja 4-5 samalla alueella ja yhteisenä kokonaistoimintona ne toisivat jo merkittävästi työtä ja toimeentuloa alueelle.

Erätietouden kehittämisessä ja lisäämisessä hankkeella kunnostettu polku on hyvä perusta. Lisäksi tarvitaan jo aikaisemmin puuttuviksi mainitut opasvihkoset, että erilaisille ryhmille osaavat opastajat. Polulla on kuitenkin jo nyt olemassa merkitys Kyläkeskus Sykkeen luontoon suuntautuvien matkailijoiden palvelussa.

Sydänmaankylän Kyläseura ry

Matti Viitala
puheenj.

Elina Vähätiitto
rah.hoit.